

Development of Guidelines for Internal Supervision by the Professional Learning Community of Schools Under the Office of Primary Education Service Areas

Worawan Taranat*

B.Ed. (Science), Master's Student

Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

Chanchai Wongsirasawat

Ph.D. (Vocational Education Administration), Assistant Professor

Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

Orasa Charoontham

Ph.D. (Educational Measurement and Evaluation), Associate Professor

Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

*Corresponding author: worawan.ta@vru.ac.th

Received: November 13, 2023/ **Revised:** February 29, 2024/ **Accepted:** March 7, 2024

Abstract

The objectives of this mixed-methods study were to develop guidelines for internal supervision using the school's Professional Learning Community. The research was conducted in two steps. In the first step, the needs for internal supervision in schools was evaluated. The sample consisted of 400 teachers from schools under the supervision of the primary educational service area offices. The tools used in this research were the needs assessment with a reliability coefficient of 0.98 - 0.99. Data was analyzed using mean, standard deviation, and Priority Needs Index. In the second step, guidelines for internal supervision using the school's Professional Learning Community were developed. Informants included 9 experts in educational supervision, educational administration, and teachers. The tools used in the research were assessment forms. Data was analyzed using mean and standard deviation.

The research findings revealed that: 1) In assessing the needs for internal supervision of affiliated schools ($PNI_{modified} = 0.11$), it was found that, The area with the ranking of needs index number 1 is the creating media and supervisory tools ($PNI_{modified} = 0.13$), number 2 is the executing the supervisory process ($PNI_{modified} = 0.12$), number 3 is the studying the current situation, problems, and needs ($PNI_{modified} = 0.11$), number 4 is the evaluating, improving, and reporting outcomes ($PNI_{modified} = 0.10$), and No. 5 is the planning for supervision and setting alternatives ($PNI_{modified} = 0.09$). 2) In developing guidelines for internal supervision using the school's Professional Learning Community, it was discovered that the approach for internal supervision utilizing the Professional Learning Community, named "5 supervision by PLC + PDCA,". In total, there were 32 action guidelines. These were categorized into: studying the current situation, problems, and needs 5 items; planning for supervision and setting alternatives 6 items; creating media and supervisory tools 5 items; executing the supervisory process 8 items; and evaluating, improving, and reporting outcomes 8 items. Experts had an opinion that, overall, the appropriateness was at its highest level ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.15). When considering individual aspects, the mean values ranged between 4.85 and 4.71. In terms of overall feasibility, it was at the highest level ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.16), with mean values for specific aspects ranging between 4.83 and 4.73. Furthermore, regarding overall usefulness, it was at the highest level ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.29), with mean values for individual aspects ranging between 4.89 and 4.78.

Keywords: Internal Supervision, Professional Learning Community (PLC), Primary Educational Service Area Offices

บทความวิจัย

การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

วรวรรณ ธารนาถ*

ค.บ. (วิทยาศาสตร์), นักศึกษาปริญญาโท

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์

ค.ด. (การบริหารอาชีวศึกษา), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

อรสา จรูญธรรม

ค.ด. (การประเมินและวัดผลการศึกษา), รองศาสตราจารย์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

*ผู้ประสานงาน: worawan.ta@vru.ac.th

วันรับบทความ: 13 พฤศจิกายน 2566/ วันแก้ไขบทความ: 29 กุมภาพันธ์ 2567/ วันตอบรับบทความ: 7 มีนาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในของสถานศึกษา มีกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความต้องการจำเป็น มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 - 0.99 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีอันดับความต้องการจำเป็น ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา และครู จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมิน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (PNI_{modified} = 0.11) โดยด้านที่มีดัชนีอันดับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ (PNI_{modified} = 0.13) ลำดับที่ 2 คือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ (PNI_{modified} = 0.12) ลำดับที่ 3 คือ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ (PNI_{modified} = 0.11) ลำดับที่ 4 คือ ด้านการประเมินผล การปรับปรุง และรายงานผล (PNI_{modified} = 0.10) และลำดับที่ 5 คือ ด้านการวางแผนการนิเทศและกำหนดทางเลือก (PNI_{modified} = 0.09) และ 2) ผลการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา พบว่า แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา แบบ 5 Supervision step by PLC + PDCA ประกอบด้วย แนวทางปฏิบัติจำนวน 32 รายการ จำแนกเป็น การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำนวน 5 รายการ ขั้นการวางแผนการนิเทศและกำหนดทางเลือก จำนวน 6 รายการ ขั้นการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ จำนวน 5 รายการ ขั้นการปฏิบัติการนิเทศ จำนวน 8 รายการ และการประเมินผล การปรับปรุง และรายงานผล จำนวน 8 รายการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็น ด้านความเหมาะสมในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.80, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าเฉลี่ยระหว่าง คือ 4.85 - 4.71 ด้านความเป็นไปได้ในภาพรวม มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.80, S.D. = 0.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.83 - 4.73 และด้านความเป็นประโยชน์ในภาพรวม มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.83, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าเฉลี่ยระหว่าง คือ 4.89 - 4.78

คำสำคัญ: การนิเทศภายใน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพกำลังคนในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้การศึกษายังช่วยสร้างข้อได้เปรียบในการแข่งขันของประเทศ และช่วยให้ผู้คนมีชีวิตที่มีความสุข และประสบความสำเร็จในสังคม ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญกับการศึกษา และต้องการช่วยให้เด็กเรียนรู้เพื่อให้พวกเขาประสบความสำเร็จในเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทย ให้มีทักษะ มีความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ (Office of the Education Council, 2017: 29) การนำกระบวนการนิเทศภายในมาใช้ในการพัฒนาครู ซึ่งการนิเทศการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา ในระยะปฏิรูปการศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของนักเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารและครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการดำเนินงานอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ประกาศในปี 2562 เป็นปีแห่งการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อตอบสนองนโยบายการเป็นประเทศไทยยุค 4.0 (Office of the Basic Education Commission, 2020: 1-2)

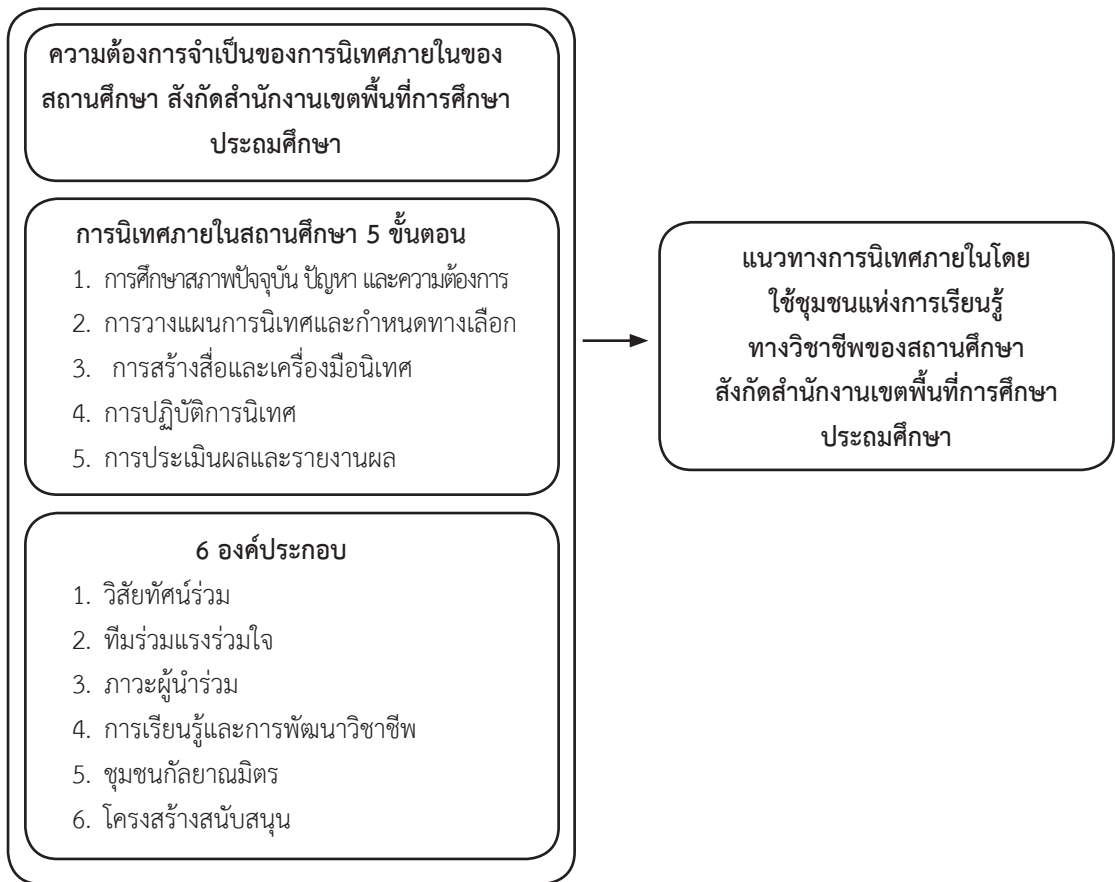
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับการนิเทศโดยได้พัฒนาระบบการนิเทศติดตาม และประเมินผลที่นำไปใช้กับหน่วยงานในสังกัด โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งสามารถดำเนินการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในปัจจุบันพบว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานนิเทศภายในที่ต่างกันไป สิ่งที่เป็นปัญหาต่อการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา โดยยังไม่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่ และไม่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (Office of the Basic Education Commission, 2019) โดยปัญหาของการนิเทศภายในของสถานศึกษาทุกระดับและทุกสังกัด คือ ส่วนใหญ่

ยังขาดการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบและจริงจังทั้งจากภายในและภายนอก เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าการนิเทศภายในเป็นงานของหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการจึงมอบให้บุคลากรเหล่านั้นรับผิดชอบดำเนินการแทนผู้บริหารไม่ได้เข้ามามีบทบาทอย่างเต็มที่ในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา นอกจากนี้ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่รู้จุดหมายที่แท้จริงของการนิเทศภายใน มองการนิเทศภายใน คือ การไปสังเกตการสอนของครูภายในชั้นเรียน เป็นการไปตรวจสอบ จับผิด วิชาทฤษฎีวิจารณ์ขาดความร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ ตลอดจนสื่อ เครื่องมือ นวัตกรรมใหม่ ๆ ทางการนิเทศไม่ได้นำมาใช้เพื่อการสนับสนุนให้เกิดการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างแท้จริง (Asae, 2020) นอกจากนี้ Mukdahan Primary Educational Service Area Office (2019) ยังกล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับงานวิชาการน้อยจึงขาดการนิเทศภายใน ปฏิบัติงานนอกสถานศึกษามากเกินไป ทำให้ครูขาดขวัญและกำลังใจด้านการให้ความดีความชอบ และ Petchwiset (2020) ได้กล่าวทำนองเดียวกันว่า ครูผู้รับการนิเทศมีทัศนคติในทางลบต่อการนิเทศ โดยรู้สึกว่าการนิเทศเป็นการประเมินมากกว่าการพัฒนา และจากการวางแผนการนิเทศที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของบุคลากรอย่างแท้จริง จึงไม่สามารถดำเนินการเพื่อการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาครูได้ตามความจำเป็นหรือความต้องการของครู ส่งผลให้การนิเทศไม่ได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่จากครูในสถานศึกษา การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา เพื่อการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนางานการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนด และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (Office of the Basic Education Commission, 2019)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการรวมตัวกันของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมมือร่วมพลังกันเรียนรู้สู่การพัฒนาการปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง เพื่อให้ นักเรียนเจริญก้าวหน้าอย่างเต็มศักยภาพ ตรงตามความสนใจ และครบมาตรฐานหลักสูตร รวมทั้งครูและผู้บริหารทุกคนในสถานศึกษาได้เพิ่มความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพไปพร้อม ๆ กัน (Suwanmonkha, 2561) โดยชุมชนแห่งการ

ภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในและชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลคือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 400 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่าง กรณีทราบจำนวนประชากรของยามาเน (Yamane, 1973) จากนั้นจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 - 0.99 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนีอันดับความต้องการจำเป็น (PNImodified)

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายใน โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 2 ขั้นตอนย่อย ดำเนินการดังนี้

2.1 การศึกษาแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาแหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารการนิเทศภายในของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลระดับดีเยี่ยม ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาจากจำนวน 3 แห่ง ซึ่งมาจาก 3 ภูมิภาค ได้แก่ 1) โรงเรียนบ้านเปา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 2) โรงเรียนบ้านมูโนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 และ 3) โรงเรียนอนุบาลวัดอุตะเถา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึก

ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และผู้วิจัยได้สร้างแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา โดยการสังเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 และข้อมูลจากวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

2.2 ตรวจสอบแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาโดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา และครู จำนวน 9 คน โดยใช้การเลือกแบบลูกโซ่ (Snowball sampling) ผู้วิจัยเลือกผู้เชี่ยวชาญ 1 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แล้วจึงให้ผู้เชี่ยวชาญคนนั้นแนะนำผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ๆ จนครบ 9 คน ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการนิเทศภายใน โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาพรวมและรายด้านพบว่า ครู

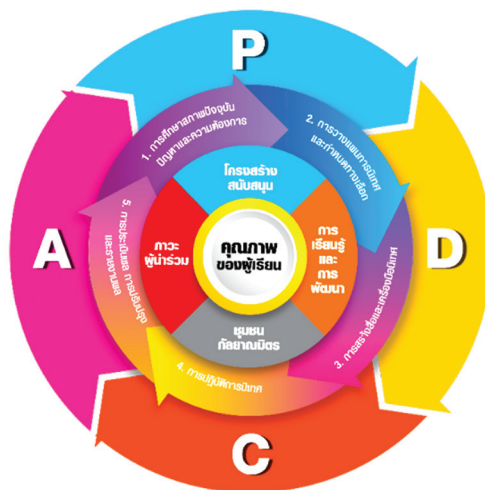
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีความต้องการจำเป็นต่อการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ($PNI_{modified} = 0.11$) โดยด้านที่มีดัชนีอันดับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ ($PNI_{modified} = 0.13$) ลำดับที่ 2 คือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ($PNI_{modified} = 0.12$) ลำดับที่ 3 คือ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ($PNI_{modified} = 0.11$) ลำดับที่ 4 คือ ด้านการประเมินผลการปรับปรุงและรายงานผล ($PNI_{modified} = 0.10$) และลำดับที่ 5 คือ ด้านการวางแผนการนิเทศและกำหนดทางเลือก ($PNI_{modified} = 0.09$)

2. ผลการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ผลการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา แบบ 5 Supervision step by PLC + PDCA ประกอบด้วย แนวทางปฏิบัติ จำนวน 32 รายการ จำแนกเป็น การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ (P) จำนวน 5 รายการ ขั้นการวางแผนการนิเทศ และกำหนดทางเลือก (P) จำนวน 6 รายการ ขั้นการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ (D) จำนวน 5 รายการ ขั้นการปฏิบัติการนิเทศ (D) จำนวน 8 รายการ และการประเมินผล การปรับปรุง และรายงานผล (C, A) จำนวน 8 รายการ ซึ่งทุกรายการปฏิบัติมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ภาพประกอบ 2

แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา แบบ 5 Supervision step by PLC + PDCA

ตาราง 1

แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา

แนวทางการนิเทศภายใน	แนวทางปฏิบัติ
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ (P)	1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อวิเคราะห์สภาพการนิเทศภายใน และความต้องการจำเป็นในการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 1.2 คณะกรรมการสำรวจสภาพปัญหา สาเหตุ และความต้องการการนิเทศโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 1.3 สถานศึกษาศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา เช่น จำนวนครู จำนวนนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1.4 คณะกรรมการวิเคราะห์สภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 1.5 คณะกรรมการจัดลำดับความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. การวางแผนการนิเทศและกำหนดทางเลือก (P)	2.1 สถานศึกษากำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ภาพความสำเร็จ และรูปแบบของการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2.2 สถานศึกษากำหนดประเด็นการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ชัดเจน 2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรทรัพยากร ประสานงาน อำนวยความสะดวกและนำชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา โดยเน้นส่งเสริมโครงสร้างสนับสนุน ภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ และชุมชนกัลยาณมิตร

ตาราง 1 (ต่อ)

แนวทางการนิเทศภายใน	แนวทางปฏิบัติ
	2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรูปแบบวิธีดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2.6 สถานศึกษาประชุมชี้แจง ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
3. การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ (D)	3.1 สถานศึกษาวิเคราะห์ความต้องการใช้สื่อ/เครื่องมือในการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามความเหมาะสมของสถานศึกษา 3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในสร้างสื่อการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3.3 สถานศึกษาสร้างสื่อการนิเทศภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิธีการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เน้นการใช้ ICT ในรูปแบบที่หลากหลาย และเป็นสื่อที่ให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างรวดเร็ว (Line Application, Clip Video, Conference, Video Line, YouTube, Facebook Live) 3.4 สถานศึกษาสร้างเครื่องมือการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สามารถตรวจสอบ ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม 3.5 สถานศึกษาจัดทำคู่มือการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศภายในของสถานศึกษาที่ชัดเจน
4. การปฏิบัติการนิเทศ (D)	4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายใน และครู เพื่อเตรียมการก่อนการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ชี้แจงให้ครูได้ร่วมกันกำหนดการ วัน เวลา เพื่อให้การนิเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 4.2 สถานศึกษาดำเนินการจัดทำรูปแบบวิธีดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 4.3 สถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในตามวิธีการ/ขั้นตอน และใช้เครื่องมือตามแผนที่กำหนด 4.4 สถานศึกษาจัดให้มีการรวมตัวของครูในสถานศึกษาในลักษณะการเรียนรู้และพัฒนาาร่วมกัน โดยครูเป็นผู้นำร่วมกันมีความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรที่มีวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และภารกิจร่วมกันแนวทาง

ตาราง 1 (ต่อ)

แนวทางการนิเทศภายใน	แนวทางปฏิบัติ
	4.5 สถานศึกษาจัดให้มีการดำเนินการแบบทีมร่วมเรียนรู้ มีการจัดการความรู้ และพัฒนาวิชาชีพ ภายใต้สภาพการณ์ที่สนับสนุนเพื่อเปลี่ยนแปลงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ 4.6 สถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายใน โดยมีคณะกรรมการนิเทศเข้านิเทศและให้คำแนะนำในกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู โดยเป็นการนิเทศจับคู่แบบกัลยาณมิตร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 4.7 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมเข้าสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน และร่วมกันแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยส่งเสริมภาวะผู้นำร่วมเปิดโอกาสให้ครูให้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบบกัลยาณมิตร มุ่งเน้นการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพร่วมกัน 4.8 ผู้บริหารสถานศึกษากล่าวชมเชย และมอบเกียรติบัตรแก่ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างดี
5. การประเมินผล การปรับปรุง และรายงานผล (C, A)	5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาปฏิบัติเป็นระยะ และเมื่อสิ้นสุดกระบวนการ นำผลการติดตาม ตรวจสอบ สู่การวิเคราะห์ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน 5.2 สถานศึกษาสรุปผลการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษา 5.3 สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ต่อหน่วยงาน ต้นสังกัดได้ตามกำหนดเวลา 5.4 สถานศึกษาเผยแพร่ผลการนิเทศภายในผลการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ต่อสาธารณชนผ่านสื่อที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์ของโรงเรียน Facebook 5.5 สถานศึกษานำผลการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปใช้ในปีการศึกษาต่อไป 5.6 สถานศึกษาได้ทำกการนิเทศภายในด้วยบุคลากรภายในสถานศึกษาเอง ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาและแก้ปัญหาที่ตรงประเด็นมากที่สุด โดยเฉพาะการนำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในกระบวนการนิเทศภายใน 5.7 ครูเรียนรู้และปรับปรุงวิธีการสอนผ่านกระบวนการเรียนรู้จากการสอน โดยร่วมสังเกตการณ์ และการสะท้อนมุมมองเพื่อให้เพื่อนครูมาเรียนรู้กระบวนการสอนซึ่งทำให้เกิดการศึกษา และแบ่งปันความรู้ร่วมกัน 5.8 สถานศึกษานำประสิทธิผลของการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาต่อไป

ผลตรวจสอบแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาประกอบด้วย
ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

ของแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพของสถานศึกษา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาพรวม

แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพของสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ (P)	4.80	0.17	มากที่สุด	4.73	0.24	มากที่สุด	4.78	0.35	มากที่สุด
2. การวางแผนการนิเทศและกำหนด ทางเลือก (P)	4.85	0.19	มากที่สุด	4.83	0.20	มากที่สุด	4.89	0.22	มากที่สุด
3. การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ (D)	4.71	0.32	มากที่สุด	4.80	0.20	มากที่สุด	4.82	0.31	มากที่สุด
4. การปฏิบัติการนิเทศ (D)	4.83	0.20	มากที่สุด	4.83	0.20	มากที่สุด	4.78	0.38	มากที่สุด
5. การประเมินผล การปรับปรุง และ รายงานผล (C, A)	4.82	0.17	มากที่สุด	4.78	0.16	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
ภาพรวม	4.80	0.15	มากที่สุด	4.80	0.16	มากที่สุด	4.83	0.29	มากที่สุด

จากตาราง 2 แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวม
มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.80$, S.D.
= 0.15) มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.80$,
S.D. = 0.16) และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด
($X = 4.83$, S.D. = 0.29)

อภิปรายผล

1) ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการ
นิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา พบว่า ครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีความต้องการ
จำเป็นต่อการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยด้านที่มีดัชนีอันดับ
ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการสร้างสื่อและ

เครื่องมือนิเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเห็นความสำคัญ
ของสื่อและเครื่องมือนิเทศ ซึ่งสื่อเป็นสิ่งที่ช่วยในการ
ปฏิบัติการนิเทศ เพื่อแก้ปัญหาและพิจารณาการทำงาน
ของครู เช่น บทเรียนด้วยตนเอง วิดีโอเทป เครื่องบันทึก
เสียง ฯลฯ ซึ่งในปัจจุบันใช้เป็นเครื่องมือ อุปกรณ์ทาง
ICT แล้ว แต่บางสถานศึกษาอาจยังขาดแคลนงบ
ประมาณที่ใช้ในการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ทาง ICT
เหล่านี้จึงทำให้ครูมีความต้องการจำเป็นต่อการนิเทศภายใน
ของสถานศึกษา ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ
เป็นลำดับแรก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Teerasoonthontai
(2019) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการ
จำเป็นของครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศการสอนของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ครูมีความต้องการจำเป็น
ต่อกระบวนการนิเทศการสอนด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือ
เป็นลำดับที่ 1 ส่วนผลการประเมินความต้องการจำเป็น

ของการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านที่มีดัชนีอันดับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 คือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาบางแห่งอาจมีโครงการนิเทศภายในของสถานศึกษา แต่ยังมีแนวปฏิบัติที่ไม่ชัดเจนให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยในส่วนของปฏิบัติการนิเทศนั้นมีตั้งแต่การประชุมเตรียมการก่อนการดำเนินงานนิเทศภายใน ดำเนินการนิเทศภายในตามวิธีการ/ขั้นตอน และใช้เครื่องมือตามแผนที่กำหนด ดำเนินการนิเทศภายในได้ตามระยะเวลาที่กำหนด สะท้อนผลการนิเทศภายในระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู สร้างขวัญกำลังใจระหว่างกันอยู่เสมอ มีการนัดหมายในการสังเกตการสอนระหว่างครูอย่างชัดเจน มีการให้คำแนะนำในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และร่วมกันพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจจะยังไม่เป็นไปตามความต้องการของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ MemduhoGLu (2012) ที่ศึกษาปัญหาการนิเทศการศึกษาในมุมมองของครู ผู้บริหารผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ในประเทศตุรกี พบว่า มุมมองของครูและผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษายังมองว่าการนิเทศการศึกษาด้านการเรียนการสอนยังขาดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนระบบในการกำกับดูแล และไม่มีการบูรณาการนิเทศการศึกษาอย่างจริงจัง โดยผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าการนิเทศการศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญควรได้ให้การพัฒนาให้สถานศึกษาควรให้ความสำคัญเพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป และผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านที่มีดัชนีอันดับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 คือ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาบางแห่งยังให้ความสำคัญกับการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งอาจจะทำให้การนิเทศภายในไม่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของครู ดังนั้นครูจึงมีความต้องการจำเป็น ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ศึกษาปัญหา อุปสรรค วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานนิเทศภายใน จัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่มีความต้องการ จัดประชุม ระดมความคิด

เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ เป้าหมายร่วมกัน และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็นไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานนิเทศภายใน สอดคล้องกับแนวคิดของ Parajoom (2020) ที่กล่าวว่า การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เป็นขั้นตอนที่สถานศึกษามีการสำรวจปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายใน วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็น จัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วนก่อนหลัง ซึ่งอาศัยความร่วมมือจากคณะครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

2) ผลการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา แบบ 5 Supervision step by PLC + PDCA ประกอบด้วย การนิเทศภายใน มี 5 ขั้นตอน คือ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผนการนิเทศและกำหนดทางเลือก การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ และการประเมินผล และรายงานผล กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มี 4 องค์ประกอบ คือ โครงสร้างสนับสนุน การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร และภาวะผู้นำร่วม และวงจรบริหารงานคุณภาพ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการปรับปรุง พัฒนา โดยมีแนวทางปฏิบัติทั้งสิ้น 32 รายการ จำแนกเป็น การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ จำนวน 5 รายการ ขั้นตอนการวางแผนการนิเทศและกำหนดทางเลือก จำนวน 6 รายการ ขั้นตอนการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ จำนวน 5 รายการ ขั้นตอนปฏิบัติการนิเทศ จำนวน 8 รายการ และการประเมินผล การปรับปรุง และรายงานผล จำนวน 8 รายการ ซึ่งทุกรายการปฏิบัติมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนิเทศภายในจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการนำชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จึงมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kerdtip (2020) ที่สรุปว่าการนำกิจกรรม PLC มาใช้ในโรงเรียน จะทำให้ครูที่มีความหลากหลายของกลุ่มวัยเกิดค่านิยมร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมไทยที่ให้เกียรติกันระหว่างผู้มีอาวุโส สอดคล้องกับแนวคิดของ Sanorkan (2019) ที่อธิบายว่า PLC

พัฒนาการมาจากกลยุทธ์ระดับองค์กรที่มุ่งเน้นให้องค์กรมีการปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเริ่มพัฒนาจากแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ และปรับประยุกต์ให้มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและการเรียนรู้ร่วมกันในทางวิชาชีพที่มีหน้างานสำคัญ คือ ความรับผิดชอบการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกันเป็นสำคัญ จากการศึกษาหลายโรงเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกาดำเนินการในรูปแบบ PLC พบว่าเกิดผลดีทั้งวิชาชีพครูและนักเรียนที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้เป็นสำคัญ ประกอบกับแนวทางที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในครั้งนี้มีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากการประเมินความต้องการจำเป็นของกรณีศึกษาภายใน และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาก่อน ซึ่งการประเมินความต้องการจำเป็นกระบวนการประเมิน เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของครูอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Wongwanich (2015) ที่อธิบายไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นช่วยให้เราเข้าใจว่าอะไรที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยใช้หลักการสองประการในการประเมิน คือ หลักการของความแตกต่าง (ความคลาดเคลื่อน) และหลักการของความสำคัญ (ความสำคัญ) การกำหนดขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็น การบอกถึงสิ่งที่กำลังมองหาในการวิจัย การกำหนดวิธีการประเมินความต้องการมีความสำคัญเนื่องจากจะบอกได้ว่า จะวัดสิ่งที่จำเป็นอย่างไร การเรียงลำดับความต้องการมีความสำคัญเพราะจะบอกได้ว่าความต้องการใดควรได้รับการจัดการก่อน สุดท้ายนี้ การรายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อให้เรามั่นใจได้ว่าเป้าหมายของเราบรรลุผล และ Kraysuban (2022) ที่กล่าวว่า วิธีปฏิบัติที่ดีมีความสำคัญโดยสามารถสร้างศักยภาพในการแข่งขันเพื่อกระตุ้นให้เกิดผลงานและวิธีปฏิบัติที่ดีให้กับองค์กรเพื่อความอยู่รอดขององค์กรนั้น อันนำไปสู่การสร้างผลกำไรให้กับบริษัทหรือองค์กรและสามารถเติบโตอย่างไม่หยุดยั้งภายใต้สภาวะการแข่งขันที่รุนแรงและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งจากสภาพภายในและภายนอกมีแนวคิดที่สร้างสรรค์และมีการคิดอย่างเป็นระบบส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยมทำให้ทราบว่า ควรมีการนำวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA เข้ามาประยุกต์ใช้ด้วย เนื่องจากวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA ทำให้เกิดการพัฒนาต่อเนื่องไม่สิ้นสุด และงานวิจัยของ Karuna (2020)

เรื่องแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร พบว่า แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีด้านการวางแผน การนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการประเมินผล และด้านปรับปรุงแก้ไขการนิเทศ ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้หลักการบริหารงานคุณภาพ PDCA และในขั้นตอนสุดท้ายของการวิจัยเป็นการประเมินแนวทางการนิเทศภายใน โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ได้ ซึ่งเป็นการตรวจสอบแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญทั้งในด้านการนิเทศการศึกษา ได้แก่ ศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร การศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รวมถึงครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาด้วย ซึ่งมีความชำนาญน่าเชื่อถือได้ และพบว่า ทุกรายการปฏิบัติมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สนับสนุนการใช้แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา แบบ 5 Supervision step by PLC + PDCA กับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน

1.2 สถานศึกษาศึกษานำแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สนับสนุนการดำเนินงานโดยยึดโครงสร้างสนับสนุน การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร และภาวะผู้นำร่วมในการพัฒนา และประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการนิเทศภายใน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรภายนอกมีส่วนร่วมในการดำเนินการนิเทศภายใน โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้นิเทศภายใน และผู้นิเทศภายนอก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษากลยุทธ์การนิเทศภายใน

โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 2.2 ควรมีการพัฒนาารูปแบบของปัจจัยที่ส่งผล
 ต่อการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษา

References

- Asae, S. (2020). *Management of the supervision system within the educational institution using the 3 SMART MUNO model*. Baan Mun School.
- Chaikhirin, A. (2019). *Developing Professional Learning Community-based Internal Supervision Model for Secondary School*. [Doctoral dissertation, Mahasarakham University]. [in Thai]
- Karuna, P. (2020). Guidelines of Internal Supervision Process Development of Basic Education school under Minburi District Office, Bangkok Metropolitan Administration. *Chandrakasem Rajabhat University Journal of Graduate School*, 15(2), 45–62. [in Thai]
- Kerdtip, C. (2020). Promoting Values for Teachers' Performance from Different Age Groups in School Organizational Culture in Yala Primary Educational Service Area Office. *Journal of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus*, 32(2), 158 - 174. [in Thai]
- Krasyuban, S. (2022). *Best Practices of Moral School Management of OBEC in Songphingong District, Suphanburi Province*. [Master's thesis, Nakhon Pathom Rajabhat University]. [in Thai]
- Lopburi Primary Educational Service Area Office 2. (2020). *Manual for conducting internal supervision in schools using the classroom as a base "2020, the golden year of internal supervision"*. Lopburi Primary Educational Service Area Office 2. [in Thai]
- MemduhoGLu, H.B. (2012). The Issue of Education Supervision in Turkey in the Views of Teachers, Administrators, Supervisors and Lecturers. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 12(1), 149-156.
- Mukdahan Primary Educational Service Area Office. (2019). *Supervision Manual, Supervision, Monitoring and Evaluation Group Educational management*. Mukdahan Primary Educational Service Area Office. [in Thai]
- Office of the Basic Education Commission. (2017). *Training manual for driving the PLC process*. Office of the Basic Education Commission. [in Thai]
- Office of the Basic Education Commission. (2019). *Guidelines for internal supervision using the classroom as a base to develop the quality of students*. Office of the Basic Education Commission. [in Thai]
- Office of the Basic Education Commission. (2020). *Guidelines for internal supervision using the classroom as a base to develop the quality of students*. https://drive.google.com/file/d/1BBHmefKKSgGgOi_8AKeKufgE8w-UbhBX/view [in Thai]

- Office of the Education Council. (2017). *The National education plan B.E. 2560-2579 (2017-2036)*. Prikwarn Graphic. [in Thai]
- Parajoom, S. (2020). *Developing Guideline-based Peer Coaching Supervision for Schools under the Mahasarakham Primary Educational Service Area Office 2*. [Master's thesis, Mahasarakham University]. [in Thai]
- Petchwiset, P. (2020). *Guidelines for Developing Internal Supervision of Administrators in Schools Under Buriram Primary Educational Service Area Office 3*. [Master's thesis, Buriram Rajabhat University]. [in Thai]
- Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. (2021). *Manual: Driving the professional learning community process To promote teachers' learning management competency in raising academic achievement*. Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. [in Thai]
- Sanorkan, J. (2019). Professional Learning Community to Organize Active learning to improve academic achievement in Thailand 4.0. *Journal of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus*, 30(1), 12-23 [in Thai]
- Suwanmonkha, S. (2018). *Professional learning community for educational development*. Chulalongkorn University. [in Thai]
- Teerasoonthontai, K. (2019). *Needs assessment of teachers towards the process of teaching practice supervision for schools in The Secondary Education Service Area 6, Samutprakarn province*. [Master's thesis, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang].
- Udon Thani Primary Educational Service Area Office 2. (2020). *School Supervision Manual*. Udon Thani Primary Educational Service Area Office 2. [in Thai]
- Wongwanich, S. (2015). *Research to assess needs is necessary*. Chulalongkorn University. [in Thai]
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3th ed.). Harper and Row.
- Yuktichat, K. (2021). *Classroom Based Supervisory Performance of AnubanwatLukae Prachachanuthit School under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2*. [Master's thesis, Silpakorn University]. [in Thai]